

N°. 45.

Birmdeenâ 8. Nowember

1865.

Sinna Mahjas weefa lassitajeem.

Arri nahloschâ 1866tâ gaddâ Mahjas weefis sawu zekku grihb staigabt lâ lihds schim. Lohti preezabamees, ka jau desmitajs gadda gahjums tam drihs buhs gallâ, un mannidams, ka pa teem gadbeem winnam Deewa palihgs un lassitaju ustizziba naw peetruhufuschi, winsch meerigs nahkameem laikeem pretti eet un grihb ir us preekschu ar saweem drangeem kohpâ panest tâpat labbas lâ arri taunas deenas. Ko jaunâ gaddâ Mahjas weefis saweem lassitajeem nessihb, — to flaidri newarr nosazzih, jo kas warr preekschlaitâ sinnaht nahkama gadda notiffumus? Tif to warr fazzih, ka winna ruhpes tabs buhs, allasch, lâ jau lihds schim, to, kas labs, kas derrigs un kas patihlams, saweem lassitajeem pasneegt. Kad atstattamees us teem laikeem, kad Mahjas weefis eesahka sawu zekku staigabt, zil tad dauds lehtakas bij muhsu waijadsibas pee deenischkas pahrtikkas! Taggad daschas leetas wairak ne lâ pa pussi dahrgakas. Ir grahmatu drikketajeem taggad dauds leelata lohne jadohd saweem strahdneeteem, tapehz, ka ir scheem par wiffu us tirgu dahrgal jamakfa, dauds dahrgal jamakfa par papibri un par wiffahm zittahm leetahm. Tâ tad nu isnahk, ka Mahjas weefis ar to weenu rubli wairs newarr peetikt, jo winnam naw nekahda palihdsiba no zittas puffes, nedf kahda palihdsibas lahbe pee rohkas, kur to truhlstamu teesu warretu dabbuht, bet winnam japahrteel ar to weenu rubli zekka-naudas, ko lassitaji peesuhka. Tomehr, kad ar scho rubli jamakfa papihrs, drikkeshana, postes-nauda un tas papihrs, eeksch ka ikneddetas to eesehgele un suhta, — tad ar to rubli lahgâ nepeteel. Tadeht taggad newarram zittadi darriht, ka tahdu sinnu doht: teem, kas weenu paschu lappu fewischkâ fuwertâ leel par posti few peesuhthiht, ta nahloschâ gaddâ makfahs 1 rub. 25 kap. Bet teem, kas wiffmasjal 3 lappas weenâ kohpâ, tas irr: weenâ paschâ fuwertâ leel few peesuhthiht, teem ta tâpat lâ lihds schim, tillai weenu paschu rubli makfahs. Arri teem, kas tē Nihgâ muhsu bohde sawu lappu fanems, ta tillai 1 rubli makfahs. — Lassitaji tē gan flaidri saprattihb, ka ar to masu makfas pawairoshanu nekahdu leeku pelau negrihbam dsiht, bet ka to darram til tapehz, ka zittadi newarram. — Apstelleschanas nems pretti tais paschâs sinnamâs weetâs, prohti: Nihgâ, Plates funga drikku nammâ, Telgawâ pee rahtstunga George Uksche un Zehsis pee rahtstunga Lukaschewig.

Mahjas weefa apghdataji.

Cekschemmes sinnas.

No Nihgas. 1mâ Nowember, lâ jau ilgaddâ, arri schoreis muhsu daugawas tiltu isnehma un nosikka tai weetâ, kur tam pa seemu jastahw. Pagahjuschâ swehtdeenâ, 31mâ Oktober un ihpasehi tai nakti us 1mu Nowember tē leela wehtra plohshjabs un pirmo sneegu atwedda, ka jau daschâs deenas

warrejam ar kammanahm braukt. Swehtdeenâs wal-sarâ kahds dampfuggis ohstâ eebrakudams usstrehjis almina dambim un tizzis sadausihb. Laudis wiffi glahbuschees, bet fuggis pohstâ.

No Nihgas. Augsti-zeenigs Widssemes gubernators Dr. A. v. Dettingen 1mâ Nowember deenâ atkal pahreisejoja mahjâ.

Par diaconu jeb ohro mahzitaju pee Behtera basnizas nelaiſa mahzitaju v. Hebenſtröm weetâ, taggad eezelts tas Behtera-basnizas neddetas mahzitajs Harald Voelchau un par neddetas mahzitaju pee Behtera basnizas atkal eezelts tas Dohmas basnizas neddetas mahzitajs Hilbe.

— Mihgas wezzakais polizei-meisters, kahjineeku farra-spehku palkawneeks v. Grün, irr no ſawa amata atlaiſis un peeskaitihts pee walſts eelſchligas ministerijas tâ, ka arween paleef pee kahjineeku farra-spehka, fur taggad par general-majoru pazelts.

No Behterburgas. Augſtais Keisers Senatam pawehlejis, ka to leelaku galwas-naudu, kas pehz ukafes no 25. Dezember 1862 walſts mantahm par pawairoſchanu bij nemmama un tiffa nemta tais gaddôs 1863—1865, — arri nahkofchâ 1866tâ gaddâ effoht jakemm.

31mâ Oktober Behterburgas lauku-kohpschanas beedriba ſwinneja to deenu, kad 100 gaddi palikufſchi, kamehr ſchi beedriba zehluſehs. Toreis eefahlumâ ſchâi beedribai bijuſchi tiffai 15 beedri bes kahda kaptala, bet taggad tai effoht 500 beedri un kahdi 900 pa wiſſu Kreemu-semmi isklidufſchi lihdsſtrahdeneeki; tai irr eenemſchana 377,380 rubki, no ka ilgaddôs isdohd 33,000 rubkus. Scho gohda-deenu arri pats Keisers apzeenijis, dauds beedrus apdahwinadams ar gohda-ſihmehm un usteiſſchanahm.

No Tuffuma. La kommiſſione, kas bij fade-wuſehs kohpâ, mihleſtibas dahwanas ſanemt preeſch teem, kas zaur to leelo ugguns-grehku 17tâ Mai ſ. g. nabbadſibâ krittufſchi, — taggad islaiduſe ſinnu pahrtahm mihleſtibas dahwanahm, ko ſanehmufe un isdallijuſe. Effoht dahwanas nahtuſchas no tuhwenes un no tablenes, no baggateem un nabbageem, no krittiteem un no ſchihdeem, ne ween nauda, bet arri preeſch pahrtiſſchanas wajadſigas leetas, drehbes u. t. pr. Naudas dahwanu leelums bijis no kapeika lihds 500 rubteem tâ, ka tee nodegguſchee nekahdu truhkumu ne-effoht zeetuſchi pee pahrtiſſas, apgehrba un paehnas. Pa leelakai dalkai tee itt drihs warrejufſchi atkal ſawu mahjas buhſchanu paſchi uſſahjt un ſawus darbus ſtrahdahjt. Labbâ prahâ zitti pilſſehſtas eedſchwotaji un apfahrteji ſaimneeki ſawas namma-durris atwehrufſchi un tohs nelaimigohs uſnehmufſchi un pirmâ deenâ pehz tahs nelaimes jau warrejufſchi 600 dahwinatus rubkus isdalliht. Bes tahm baggatahm drehbju dahwanahm un pahrtiſſas (144 puhri miltu un labbibas, 40 puhri kartupetu, 4 muzzas ſilku, galkas u. t. pr.) krittitu palihdsſibas kaffe ſanahza 6277 rubki, 45 kap. un ſchihdu kaffe 1863 rubki. Par rittigu isklidſinaſchanu no krittitu palihdsſibas kaffes tiffa 1137 rubki ſchihdu kaffe pee ſchirti, tâ, ka teem nu bij ko isdalliht 3000 rubki un krittiteem 5140 rubki, 45 kap. — tâ kâ arr krittiti un ſchihdi kohpâ to notikufſchu ſchahdi bij nowehrtejuſchi pee krittiteem un pee ſchihdeem. Tâpat arr

isdallijufſchi tahs preeſch pahrtiſſas peefuhſitas dahwanas. Deems lai ſwehti mihligus dewejus, kas ſteigufſchees nelaimigeem affaras noſchahweht!

No Pohlu rohbeſchahm Pruhſchu awiſes rakſta tâ: Galizijas polizei-teefahm no Lemburgas pilſſehſtas waldischanas usdohs, teem dumpineeku beedreem labbaki palkat luhkoht un katru ſweſchineeku ſanemt zeet, kas tâ bes ihſtas ſinnas fur gaddahs, jeb kam naw rittiga paſſe. Galizijas teefas effoht peenahtuſchas, ka daſchi tee wezzee dumpineeki effoht wainigi pee teem ugguns-grehkeem, kas arween wehl ſchur un tur iszektotees un ka wiinni to darroht gan atreebſchanas deht prett teem, kas pee dumpja naw palihdsjejuſchi, jeb tam pretti ſtahwejuſchi, — gan arri gribbedami zaur to isplehſt naudu. Arri to Galizijas teefas teizahs peenahtuſchas, ka ſchahdi Pohlu dumpineeki beedrojotees ar teem nemeerigeem Ungareem un Staleeſcheem, tohs ſſubbinadami, lai tee lihds ar winneem atkal zektotees kahjâs.

No Warſchawas. Netruſchu = nemſchana Pohlu-semme ſchoreis itt meerigi un pehz kahrtas effoht isdarrita. 26tâ un 27tâ Oktober ſahkuſchi lohſes wilkt un 28tâ jau wiſſur ſchis darbs bijis pabeigts; tiffai Warſchawâ ta kahdas deenas ilgati kawejuſehs.

No Sibirijas rakſta, ka Tomſkas un Omſkas gubernijas leeli ugguns-grehki iszektotees; dohma, ka Pohli ſcho negantu grehku-darbu padarroht, bet — peerahdiſchanas truhſt.

No Wentespils. 29. Oktober tē iszehlahs tabda leela wehtra, ka 5 fuggi tē muhſu juhrmallâ pohſtâ gahjuſchi. Weens tēpat wehl lahdeja muhſu ohſtâ, tam tiffa kehdes pahrrautas uu tad 2 werſtes no ſchejenes us ſemmi ſweeſts. Ar leelu puhlinu isdewahs kapteinu un zittus matrohſchus glahbt. Ohtris bij Englandeefſchu fuggis, kas ar ballaſtu us Mihgu gahja, tam laudis wiſſi tiffa glahbti. Trefchais Englandeefſchu fuggis, arri us Mihgu eedams, 8 werſtes no muhſu ohſtas bohjâ gahja, kam arr laudis tiffais glahbti. Bettortais, Belgeefſchu fuggis, ar bruffahm lahdehts no Mihgas nahtdams bohjâ gahja; kapteins un 3 matrohſchi glahbti, 4 noſlihta. Peektais Pruhſchu fuggis ar ſehklahm no Pernawes us Stettini eedams pee kohla-ragga pohſtâ gahjis, wiſſi fugga laudis isglahbti.

Ahrſemmes ſinnas.

No Berlines. Pahr Schleswig-Diſteines buhſchanu no Berlines rakſta dauds un daſchadas ſinnas, bet dauds ſchahs ſinnas irr tahdas, ko ſchodeen gan tizz, un rihtâ jau peenahl, ka irr melli. Awieſ wiſſur leelas teek isdohſtas un kad nu wiſſâ Giropâ nekahda farra naw un arri zits nefas dauds wehrâ-leekams nenoteek, ko tad tahdas leelas awiſes lai rakſta eelſchâ? Nu tad, grohſa ſchodeen ſchâ un riht'

attal tà tabs paschas sinna, fo wehl warr sadabbuht. Tadeht farweem lassitajeem dohdam til tabs sinna lassibt, kas drohshakas un ustizzamakas leekahs. Raksta, ka Pruhfchu ministeru presidente Bismark effoht no Parishes pahreisojis un nu taggad dauds reises ar lehninu ween kohpa spreeschotees. No wiffa ta israhdotees, ka Schleswig-Dlsteines littens fluffiba effoht nospreests. Pruhfchi Ghschtreikeescheem Dlsteini tapat atpirkschoht, ka jau par Lauenburgu Ghschtreikeescheem sawu dalku ismaksajusch. Ghschtreikeeschi jau neko neprohtoht prettiturretees Pruhfcheem, kas wiffu darroht pehz sawa prahta un pahr sabecedrotu Wahz-walstu runnas-kungu spreedumeem arr tee maj fo behdajoh. Til weena leeta te effoht par kawelli: fur to leelu naudu nemt, — ja ar Schleswig-Dlsteines bankeereem newarretu salihgt. — Pahr teem zitteem mantineekeem, sewischki pahr Augustenburgas erzogu, wairs negribb peeminneht.

No Englandes. Tai neganta Amerikaneeschu braktu karralaita Wehrgu-walstneekem arr fuggi gahja pa jubru, kas wiffus Seemelneeku fuggus, fo til fatikka, aplaupija un nopohstija. Starp scheem bij weens tas wiffu-negantalais, fo „Schenandoah“ sawa un pahr fo sawa laika awises dauds runnaja, kahdus breefmigus warras-darbus tas us jubras strahdaja ir tad wehl, kad karschs jau fenn bij pagallam. Dauds fuggi isgahja winnu mekleht un notwert, un leela nauda bij isfohlita teem, kas to notwerschoht — bet nekam neisdewahs, jo tas bij kochti ismannigs un stips. Taggad no Englandes raksta, ka schis laupitaju fuggis effoht eebrauzis Liverpules ohsta un padeweess Englandes waldischanai. Nu Englandscheem attal deesgan fo runnaht un sprees, kas ar scho putnu notilkschoht. Fuggi ar wiffahm tahm laupitahm mantahm, fo pee ta atrohd, gan wajjadsefchoht Amerikaneeschcheem atdoht, bet kapteinu wajjadsefchoht tepat teesah. Kapteins gribboht aishildinatees ar to, ka winsch til August mehnest sinnu dabujis pahr to, ka karschs beidsees — jo ta winnam ta leelata waina, ka winsch arri meera laika sawu laupischanas-darbu strahdajis.

No Italias. Tur tee laupitaji arween wehl strahdajoh sawu negantu laupischanas- un flepla-wibas ammatu. Nupat schinnis deenas Neapeles walste attal breefmiga laupischanas notilkuse. Rahdam Schweizetim, Wenners wahrda, pee Salerno pilssehtas irr leels fabrikis; tam dehlu laupitaji fanehma turpat pee fabrika un aishwedda sewim lihds un teh-wam tahdu sinnu laida: kad winnam effoht til dauds naudas bijis tahdu flaitu muischu buhweht, tad winsch arri eespehschoht 100,000 dullatus ismaksah par sawu dehlu. Dimireis jau nauda fubtita teem zilweku laupitajeem, bet wehl teem ne-effoht deesgan. Bes ta fabrika lunga dehla wehl zitti tshetri zilwefi no ta pascha fabrika irr laupiti.

No Indijas. Ka Englandschechi, Franzuschchi un Seemel-Amerikaneeschchi fenn gabdeem jau sabecedro-

juschees, Afrikas jubrmallu apwatteht, lai wehrgu-andelmanni nedabbutu wehrgus no turrenes iswest, tas jau fenn mums wiffem sinnama leeta un pahr to sawa laika Mahjas weefis arr irr runnajas. Kad nu schahda andele mantu-fahrigeem palikkuse pahr dauds grubta, tad isdohmaja zittadi, kas no ahrenes gan parahdijahs ka gluschi wehlejama leeta, bet kas, kad to ohtradi apluhfo, arri nelas zits naw, ka wehrgu andele. Brauz til labb' Englandschechu ka ir zittu tautu fuggi, us Indiju, Afriku un Sibnu, fur tauschu papilnam un tur berre strahdneekus preelch sawahm kolonijahm wiffas pasaulles mallas. Schahdus derretus strahdneekus moi algahdschus nosauz par Kuli un tee nabbadfini, neko taunu nedohmadami, un us to fohtitu labbu algu zerredami, labpraht lihdsi brauz. Sinnams, kad galla teel, tad gan azzis atwerr, bet tad pa wehlu to noschehoht, jo kas tad weddihs atpaffat! Arri fuggos schee nabbadfini tapat teekoht eeflohditi ka zittureis melnee wehrgi — ka tee nedabbu ne glahbtees, kad us jubru nelaimle usbruh. Ta taggad awises stahsta, ka nupat netah' no Rakuttas kahds Englandschechu fuggis pohsta gahjis ar 200 Kulis un ta schinni waffara, zil sinnams, 987 us tahdu wihst bohja gahjuschi. Tuhstoscheem ilgadda tee nabbagi ta teekoht no sawas tehwasemmes aishwesti us pasaulles mallahm un winnu affaras un affinis paleekoht zilwezibai par noseegumu.

No Japonas raksta, ka Taikuns, Japonas laizigs walbineeks, meeru effoht faderrejis ar to warreno Rogates prinzi, un ka effoht useeta kahda tauna beedriba, kas gribbejuse Taikunu nokaut.

No Alschihres, Afrika. Franzuschcheem te sawa leela kolonija naw un naw meers, lai gan keisers Napoleons pats schinni waffara to semmi apmekleja un lai gan wiffi pawalstneeki winnam ka sawam keiseram usgawileja. Taggad Franzuschu awises raksta, ka Alschihres gubernatoru Mak Mahonu gaidoh Parihs atnahkam fehrst un dohma, ka keisers tam lizzis nahkt padohmu turreht, jo wairs nesamanoht, ka tohs dumpineekus Arabeeschus un Rabileeschus sawaldiht. Winni falla, ka teem dumpineekeem, ja teem laimejotees winneem isfprukt, wajjagoh us wiffstahfako deenwidus pussi aismult. Dumpineeku wadonam Silala effoht 2500 jahneeki ar wiffu-labba-keem tufneses sirgeem un lihds 2000 kahjineeki, kas ar weegleem tufnescha kameleem us preelchu teekoht: tee effoht jau ar Franzuschcheem kahwuschees un tad atfahpuschees gluschi nepee-eetama weeta, fur tee labbu laiku nogaidoh, kad attal Franzuschcheem klupt wirsu. Franzuschcheem gan effoht 15,000 wihri, fo teem pretti fubtibt; bet ja tee dumpineeki tapat darroht, ka zitti jau darrijusch, tad teem wajjagoh lihds 50,000 wihrus, ar fo dumpineekus sawaldiht. Un ja tas nemeers ilgi pastahwoht, tad Alschihrei wajjadsefchoht lihds 100,000 saldatus, ka jau agrahds gaddos, — lai Arabeeschus warretu sem sawa jubga noturreht un t. pr.

No Amerikas. Engländereschu kolonijā, Jamaikas fallā, Neegeri fazehluschees us dumpi un strahdajohrt lā mescha-swehri pee baltajeem atreebdamees, tohs mohzidami un laudami, lo rohkās dabbu. Engländereschi suhta karaa-spehku, zil ahtri warredami, no zittahm weetahm turp un zerre drihs dumpi apluffinaht.

— Amerikas sabeedrotās walstēs, Ithru-semmes fleppenai Fehneeschu beedribai irr dauds draugi un beedri, tur tee teescham us to fataisahs, Ithru-semmi no Englandes pawiffam atschkirt sem sawas ihpaschas brihwas waldischanas. Tur Amerikā wianeem nelas neaisleeds sapulzetees un nospreest, lā pascheem patihf. Beedri tē pahrlēeku wairojotees un tee eetaisohrt wiffu gattawu lā us walstēs waldischanu; arri papihra-naudu jau fataisijuschī. Winni falkohrt, lā Englande gan effohrt tahs preekschejas waltes isnihzinajuse, bet wifs pats ihstais karaa-spehks stahwoht wessels. Lai nu gan Englande taggad tohs fanemtohs jau no-teesa, tomehr newarr wis sinnaht, kas pehzak iszelsees, — jo Englande fennalōs gaddōs Ithru-semmei dauds pahribas darrijuse.

Bittas jaunās sinnas.

No Nuzawas. Schinnis deenās pahrnahza weens gwardijas saldats — Jurris Pagrah wahrda — mahjās fehrst. Schis gohdigs wihrs shehlojahs, lā fehbā wallarā netahl no Rigas, prohti; kahdas pahri werstes aij pirma slakohma us Selgawu eijohrt, no sleplawa aistahsts. Bijuse tam leela zihnischanahs; jo winna prettineeks bijis spehzigs wihrs. Tomehr Pagraham laimejees wirsū tilt; bet rasbaineeks tam diwus pirktus tohti fakohdis. Kad sleplaws redsejis, lā Pagraham laimejees sawu sohbinu iswillt, tad mettees us luhgschanu, un Pagrahs neweenu zilweku newarredams sagaidiht, kas tam buhtu palihgā nahzis, dabujis to tehwinu — palaiht.

Chr. S.

No Nehwales. 21mas Oktober deenas nakti tē notizis breefmigs sleplawibas-darbs un laupischana. Lindsorfa grabmatu-drikleschanas usraugs Lainers no rihta tikka sawā istabā atrasts nokauts un wiffa winna manta islaupita. Ismellejohrt drihs usgahja sleplawneeku pehdas. Sleplawi bij turpat peederrigi diwi jauni zilweki, weens sudrab-kalejs, ohtris buhw-manna sellis, bet abbi tahdi, kas gohdigam darbam jau atsazzijschees un fahfuschī dsihwoht us zittu kauschu rehina. Par palihgu teem bijuse turpat drifku-nammā deenedama palaidiga meita, kas tohs burlakus eelaiduse.

No Rijewas raksta pahri kohlera-fehrgu, lā ta plohfotees deenwidnus wallara puffes gubernijas. Balta pilsehta, Podolias gubernija no 10ta Sept. lihds 13tu Oktober ar to fehrgu faslimmuschi 399 zilweki (357 schihdi un 42 kristiti), no teem 137 zilweki (126 schihdi un 11 kristiti) nomirruschi. Baltas kreise 612 zilweki (202 schihdi un 410 kri-

stitti) eestrguschī un no teem 243 zilweki (65 schihdi un 178 kristiti) nomirruschi. Leelaka dalka to mirruschu bijuschī behrni. Taggad tur ta flimmiba mitte-jotees, jo 16ta Oktober tikka 3 zilweki eestrguschī. No Wolinijas puffes arr melde par scho fehrgu, bet tur tik retti ween apfirgstohrt.

No Kownas raksta pahri kahdu ehrmigu flimmibu, lo turrenes flimneeku kohpschanas mahjā usgahjuschī. April mehnesi 1863. gaddā tikka kahds pee meesas un galwas eewainohrts Pohku dumpineeks flimneeku-kohpschanas mahjā eenests; tas pats taggad 2 gaddus tur gullejis tihri lā meegā ween, nelo dauds nefamannidams un schkidru bariibu tam ar warru waijadseja muttē eeleet. Dauds dokteri un weens professoris no Kehnigsbergas, lo flimneeku ismelleja, bet newarreja neta un nelur tahs ehrmigas flimmibas sakni atrast: dohmaja, lā smadsenes tam effohrt maitatas. Taggad tas effohrt gandrihs pawiffam isahrstehts.

Dschohnsons.

Par swarrigeem bet turklaht noschehlojameem notilkumeem mannim schoreis sinna jadohd. Dschohnsons, kas wiffas Seemel-Amerikas un itt ihpaschi nabbagu wehrdsinatu un misotu nehgeru likteni sawā rohkā turr, — Dschohnsons lā rahdahs no nehgeru atswabbinaschanas darba atraujahs, — no ta teizama darba, lo Linkolns, kas preeksch Dschohnsona par Seemel-Amerikas sabeedrotu brihw-walstu presidenti bija, — lo Linkolns ar sawahm firdsassinim apsegelejis un swehtijis. Jo Linkolns tadeht ween no sleplawneekem tikka noleetahts, lā deenwidneekem par spihitu til leelifti ar nehgeru atswabbinaschanu puhlejahs. Par scho Dschohnsona atrauschanohs un par teem ruhsteem augteem, kas no tahdas atrauschanohs gaidami, schoreis gribbu runnaht.

Tahda bij Linkolna gribbeschana: deenwidneekus ne ween uswarreht, bet arri winnu spehku pawiffam falauht, lā lai winni us muhschigeem laiteem wiffas nehgeru wehrdsinaschanas dohmas pamestu. Birms karchs stary seemelneekem un stary deenwidneekem iszehlahs, Seemel-Amerikas brihw-walstu buhschana bija tahda, lā katra walstis tā falkohrt us fewi dsihwoja un saweem pascheem likkumeem paklausija. Probtama leeta, lā nehgeru wehrdsinaschana pilnigi neisaknojama, lamehr schi buhschana pastahw, tadeht lā ne weens deenwidneekus tad nekawe nehgereem likkumus pehz patilshanas doht. Linkolns tadeht teescham deenwidneekem tahdu patwaldischanas spehku buhtu atnehmis, ja ilgal' buhtu dsihwojis.

Linkolns tikka nokauts un Dschohnsons winna weeta par presidenti zelts. Gefahkumā gan tā isliklahs, itt lā Dschohnsons Linkolna pehdahm pakat-dsihtohs. Bet nu flaidri paleel redsams, lā Dschohnsons Linkolna zeku atmett un Linkolna garru aisleeds. Dschohnsons azzim redsoht deenwidneekem peegreeschahs. Woi to labpraht ne-

gribbat tizzeht, Dschohnsona draugi? Ka gruh't nah-kahs to tizzeht, to neleedsohs. Gesehltumã pats arri to negribbeju tizzeht.

Remsim papreefsch wehrã, kahdam galla mehrsim deenwidneeki palkaldsemahs, apflattisim arri, kã Dschohnsons prett deenwidneekem isturrah's, gan tad mannisim, kurreem Dschohnsons tas leelakais draugs, woi deenwidneekem, teem mohzitajeem, woi nehgerem, teem mohzeekteem.

Deenwidneeki ar stipru balti fluddina un ar wissu spehku pagehr, ka lai winneem tas patwaldischanas spehks attal teel rohlã dohts, fo zaur kareu pasau-dejuschi. Winneem peenahfotees, brihwus nehgerus aisstahweht. Winneem klahjotees, par to spreest, woi nehgerem kahdu dalku pee waldischanas leetahm buhschoht wehleht, woi ne. Katra walstis pehz fawas patilfchanas warroht darriht. Zittahm walstim pee ta ne kahdas dalkas ne-effoht." Tã deenwidneeki fapno. Deenwidneeki irr brihnum drohschi un beskaunigi. Winni ar flaidreem wahrdeem fakka, ka atswabbinatus nehgerus par dsimtu laudim gribboht darriht. Winni nilni tam prettiturrah's, ka nehgerus teefas preekschã par leezineekem buhschoht peenemt. Winni fawu fundsibu negribb atmetst un fawai warrmahzibai negribb atfazziht. Winneem lai paleef tas spehks, wisseem walstis eedfihwotajeem, balteem til labb kã melleem, listumus doht. Winni wisslabbat prohtoht, kã ar nehgerem jadsihwo (prohti kã kakkis ar pellehm dsihwo) un tã jo prohjam.

Kahds deenwidneeku galla mehrkis, to drihs warr fapraht: winni nehgerus attal fawds naggds gribb dabhuht un tohs tã pat mohziht kã agral, ar to weenigo starpibu, ka nehgerus par wehrgeem wairs negribb nosault, bet par dsimtu laudim.

Prohtama leeta, ka wissa tahda buhschana Linkolna prahtam taisni pretti irr. Sa deenwidneekem isdohsees, tad wissas Linkolna puhles weltas un wiss affins par welti isleets.

Un nu japraffa: kã tad Dschohnsons isturrah's pee tahdas deenwidneeku trakfoschanas? Winsch deemschehl mehnefi no mehnescha deenwidneekem wairaf peegreeschahs. Winsch uszihtigi wezzãs gohda weetãs eezeht tohs baggatafus un spehzigafus deenwidneeku waddonus un preekschneekus. Winsch stipri darbojãhs, lai deenwidneekem jau preeksch kongressa wezs patwaldineeku spehks attal teel rohlã dohts. (Kongressis, fabeedrotu walstu deputatu faeeschana, pee drihsuma gaidams.) Jau wahgi is dubteem gan drihs bij iswillti. Dschohnsons nu palihds deenwidneekem, wahgus attal wezzã pekle eegrubst. Kad winnam isdohsees, tad nabbageem nehgerem wezs pohsis attal klah't.

Sa Dschohnsons pa eestaigato zekku paleef, tad kãrschs attal spruks laukã, jo seemelneeki laikam roh-kas flehpi nefaliks, kad deenwidneeki nehgerus no jauna wehrdsinãhs. Schi buhtu ta weeniga glahbschana, ja wissas fabeedrotas walstis ko hpã nehge-

reem tahs paschas brihwestibas apgalwotu, kas brihweem nehgerem seemelneeku walstis peederr.

Ko kongressis spreedihs, tas nu buhs jagaida. Kongressa spreedumu prohtams nemahku sinnah't. Bet to tal drohschi sinnu, ka Deews nepamettihs ne nehgerus, ne eesah'to nehgeru atswabbinaschanas darbu. So Deews irr firdschehlis un fawus behrus no firds mihto. Un Deews arri spehzig's deesgan, ka nehgerus warr atswabbinah't, lai arri woi 10 Dschohnsoni winnam prettiturretohs.

Bet mums wehl atleet, us weenu jautaschanu atbildeht: Kã feh's brihnums isflaidrojams, ka Dschohnsons, tas tautas draugs, ar warrmahkeem fabeedrojees? Ko sinnu, to teilschu. Ka mannim arri warr wiltees, to neleedsohs. Kas labbat scho mihllu mah't usminneht, tas luhdsams spalwu lai nemm rohlã un fawu gudribu flauga prahtã lassitajeem lai neslehpj.

Linkolns bij stiprs wihrs. Ko gribbeja, to sin-naja un to isdarrija. Kamehr Dschohnsons semm Linkolna spahrneem atraddah's, tamehr Linkolna pehdãs staigaja. Bet Dschohnsons ne ar fawu paschu spehku bij apgehrbees, bet ar Linkolna spehku. To-mehr tauta dohmaja, ka Dschohnsons ar fawu paschu spehku effoht isgehrbees un winnu tadeht par presidenti zehla, kad Linkolns tillã notauts. Wehl kahdu laiku Dschohnsons palikka pa to paschu zekku, pa kurreu bija apraddis staigah't, prohti pa Linkolna zekku. Bet kad Dschohnsonam nau til dauds spehka, ka us fawahm paschahm kahjahm, bes palihdsibas, warr staigah't un bes padohma dewejeem newarr waldisht, tad par to newarram brihnitees, ka Dschohnsons ar laiku arri zittu padohmneeku padohmu zeenija un pallausija. Scheem padohmneekem par nelaimi nebij Linkolna gars, bet Linkolna eenaidneeku, deenwidneeku, gars. Labdã wihsẽ irr notizzis, ka Dschohnsons Linkolna zekku atstahjis un pa jauno zekku staigah't fahzis. Dschohnsona garram stiprs kohdols truhst. Warr buht, ka tadeht Dschohnsons Dahwi, scho breefmigo hendi, wehl nelizzis kohdiht tã pat kã wehl daschus zittus deenwidneeku affins dshrajus.

Scho paschu leetu wehl no druslu zittas puffes warr apflattih't. Sallams wahrds flann: „ne wiss waggari, lam pah'taga rohlã." Tã ta atflehga, ar ko muhsu mihllu warram usflehgt.

Ne dsihwes kah'ta, ne ammat's zilweku gohdina, bet tas gars un tas spehks, ar fo zilweks sawã dsihwes kah'tã isturrah's un ar fo fawu ammatu isdarra. Kas fawu ammatu kreetni isdarra, tas irr gohdinajams, lai nu buhtu presidents jeb strohdelis. Ne ween Deewa preekschã labs strohdelis wairaf well kã flitts presidents, bet arri prahtigi zilweki pirmajo wairaf zeenih's kã oh'trajo. Un wehl: ka strohdelis tautai par kreetnu walbineeku buhs, to tizzeht zilwekam gruh't nahkãhs, lai gan ne-eehdroschinajoh's leegtees, ka warr buht kahdu reis tahds brihnums warr notift.

Mannim leekahs, ka tahda irr Dschohnsona waina, ka wiinam, tam zittreisejam firohdetam, nau tik daubj garrigu dahwanu un garriga spehka, ka tautas wal-dineekam wajaga buht. Dschohnsons warr buht gan labs un gudis wihrs, bet tadeht par presidenti wehl nederr. Sehbinajat wihru, kas lutschera ammatu neproht, us bulka un dohdat wiinam grohschus rohka. Woi tohs 4 ehrjetus, kas preeksch wahgeem juhgti, warrehs walduht? Laikam gan ne. Un tomehr winsch warr buht labs zilweks un sawa eerasta ammata warr buht kreetni un isdewigi mahf strahdaht. Dschohnsons pats leelaku nastu uskrahwees ka jauda panest. Wihscho gan. Bet ko wihschschana lihds, tad jaudas peetruhtst?

Dschohnsonam nau deesgan garriga spehka. Dschohnsonam ihpatschi pee tautas walbitaja ammata nau deesgan garriga spehka. Ka schi tahda mihtlas usminneschana tewim patihf, lassitais mihtais?

Ka Dschohnsons deht blehdibas beenwidneekem rohku speesch, to netizzu, jo Dschohnsonu ar ween wehl par labbu un gohdigu wihru turru.

Sargaitees no wiltineekem.

Ka jau wiffas leelas pilssehtas netruhtst wiltneeku un labrdinataju, ta arri Nihga irr deesgan tahdu. Stahds draugs, ar ko farunnajamees par wiffadahm scha laika wiltibahm un blehdibahm schinni laika, man stabstija schahdu gaddijumu: Isgahjuscha waf-sara biju nobrauzis Nihga sweestu pahrdohht; un biju jau gandrihs wiffu sweestu pahrdewis, prohti: kahdu birkawu; bet wehl pahrs pohdi atliffahs nepahrdohhti, kas bij jawedd atpaffat us mahjas-weetu. Te brauzohht zekka peesittahs weens pahrluptschis, kas ar sweestu andelejahs: tas manni wedd pee kahdas boh-des un falka, ka bohdes lungs gribboht sweestu pirkt. Bet par nelaimi bohdes lunga ne-effohht mahja un bohdes jaunskungs man leef panemt prohwi lihds, un wedd manni us lungu, kas ne-effohht tahlu ohtra mahja. Es neko faunu ne-eedohmadams un sawu firgu nodewis ohtram zekka beedrim, pats gabju lihds ar bohdes jaunfungu, — un arri tas pahrluptschis no palfatas. Kad jau labbu gabbalu bijam gab-juschis, tad jaunskungs manni eewedde kahda schenki, panemm puddeli allus un dohd ir man dsert. Tas wifs jau man ehrmigi israhdiyahs. Tad manni eewedd ohtra galla schenkim un leel usgaidiht, kamehr lungs isnahfshohht. — Te patlabban eestreib weens sweschineeks, kas isleekahs no tahleenes effohhts, un stabsta Kreewu walloda daschdaschadus stikkus. Winsch stabsta, ka nahloht no Kreewu semmes, un ka wiina lungs effohht kahju nolaufts u. t. pr. Stabsta arr, ka schi Nihga effohht flitti gabjis, ka effohht 50 rubl. paspehlejis sweschu spehli spehledams, ko ne-effohht prattis. Tur effohht bijis galbs ar falku drehbi, pa turra wirfu appatas ohlas effohht dauhsijuschis un scha galda wahrdu effohht aismirsis. Bohdes jaunskungs

falka us sweschineeku: woi nau billiarta galbs? — „Ja! biliet! — biliet!“ ta sweschais isfauzahs. (Wiffus scha swescha wahrdu bohdes jaunskungs mums ar pahrluptschu pa Latwiskam isfkaidroja, boh-madams, ka mehhs, — jeb falkohht es, Kreewu wal-lodu neprohtohht). Nu sahlf sweschais atfal stabstihf: Pee mums arri spehle biffeti, bet ta irr sawada spehle, ko es jums warru parahdiht. Pee scheem wahrdeem iswell trihs kahrtes, leel us galda un falka, ka schi effohht wiina spehle, un woi negribboht kahds dasch-kahrt ar wiinu spehleht. Sweschais kahrtes pamett us galdu un pats leekahs eijohhts lambari; tamehr mans bohdes jaunskungs eelausch weenai kahrti stuhri, kas ar mello pehrwi mahleta, un falka us mums ar pahrluptschu, ka schi kahrti winnejoht, tad to paz-zekohht. Nu isnahf sweschais no lambara un spehle ar bohdes jaunfungu us trim glahschm wiina. Bohdes jaunskungs winneja, un nu leef man arr dsert, bet es nedsehru, tadeht paschi smeedamees isdsehre. Nu atfal spehle us weenu rubli fudraba, un bohdes jaunskungs atfal winneja. Tadeht sweschais ta ka errigs sohdaht, ka schodeen netahdas laimes ne-effohht, un nu weddina mannu pahrluptschu. Pahrluptschis spehle us weenu rubli un winne. Sweschais nu atfal sohdaht, un nu weddina manni atfal spehleht; bet es netahwohs fewi peerunnatees us spehleschenu, fazzijohs pawiffam kahrtes nepasihstohht un arri negribboht minnetas naudas. Bohdes jaunskungs manni wedd pee mallas un falka: tu jau tal redseji, ka tai kahrti, kas winne, es stuhri aisklausu un tadeht tu warri drohschi spehleht. Nu redseju, ka es stahwoht labrdinataju widdu; tadeht lausohs ar makti wakkä tift, un prassiju pehz fungu, kas sweestu grib-boht pirkt, jo ne-effohht ilgal wakkas pilssehta palitt. Un tad nu redseju, ka nedf lungs, nedf jaunfungi sweestu gribboht pirkt, taissijohs prohjam eet. Te jaunskungs flahht un falka, lai es malfaju par pud-deli allus, ko effohht dschris. Es gan fazziju, ka pehz allus ne-effohht prassijis, bet strihdi negribbedams, sawus tschetri kappeitus nomalfajis dewohs drihs us mahjas weetu, un wiffu isteizu sawam ohtram beedrim un mahjas fainneekam, kas man fazzija, ka tee effohht bijuschis wiffi blehschi, un manni gribbe-juschis aplaupiht ar wiltu, jeb ar warru, tad tiklai es buhtu sawu naudu no kabbatas iswiljis.

Tadeht mihtli semmturri un wiffi, kas pilssehta brauzeeht, fargaitees no wiltineekem un blehscheem, ka ne-eekrihteet wiinu walgds; un turreet sawas azzis un auffs, prahhtu un firdi, allasch mudrus, ka lai tee juhs nepeekrahpi un juhsu mantu neaplaupa ar wiltu jeb ar blehdibu! P. S—g.

Atbilde.

(Stat. N. 25.)

Us Suhfu rakstu Mahjas weest Nr. 25 deht daschahdas aiskaweschanas tubliht ka peenahzesh ne-spehjam atbildi doht; taggadht to aiskawetu gribbe-

dami panahht, steidsamees Jums scho rakstu peesubht. Pirns par fleeku jeb leetustahrpu, so Lateineeru wallodâ „Lumbricus terrestris“ nosauz, nihzinashanu runnajam, lai mahzamees wiina dabbu un wiina dabbas-dshwi labbaki pasiht. Kad scho 5 lihds 8 zelli garu tahrpu rohlâ nemm un no preelshas us palkatas galla puffi starp pirsteem welk, tad atrohd, ka wiina meesa, kas zittadi glumma atrohdahs, irr affa. Tas noteel zaur to, ka wiinam appalsch wehdera tshetri farru strehki atrohdahs, kas ar neapbruanotu azzî nemas ne irr redsami. Scho farru deht dabbas-dibbinataji arri fleeku peedalla pee tabs flakkas (dsimmuma), so par „semme dshwodamu farru tahrpu flaku“ nosauz. Schis tahrps pee-audsis pastahw is 60 lihds 80 meesas rinkeem, kurri weens pee ohtra tà falitti, ka gruhti irr weenu no ohtra schirt. Taustamas spurras un azzis winneem pawissam truhst. Jaunpeedsimmuschî tahrpini irr wezzeem gluschî lihdsigi, jo wiini jau mahtes meesâ is pautina isleen. Baur to nu mahzamees sinnahht, ka, kad fleekas gribbam nihzinahht, mums newa wiinu perreffi bet wezze paschi jaluhko isnihzinahht. Sleeku barriba irr fatruhdeschanâ pahwehridamees augi, augu safnes un semme fatruhdejuschî fuhdi („tauka semme,“ tà zitti tè falka). Semmes fainneckam fleekas zaur to flahdi darra, ka wiinas jaunus augus sawôs gandrihs stahwu semme eedamôs zaurumôs eewelk, laikam lai schee tè truhdetu un preelsh barribas derigi palittu. Ihpaschi dahrsneekem irr wiinas ne retti par leelu nepatishchanu, zaur to, ka wiinas us semmi stahwedamôs pukku pohdôs eewelkshs un loh-dadami pohda semmi ar sawu glummu flapjumu peesmehre, no ka tad sawahds flahbums zekshs, kas pukkes maita. Pohda semme dshwodami wiini arri augu barribu isfuhz u. t. j. pr. — Rahds Leipzigas dahrsneeks sawôs rakstôs mahza, lai pukku pohdus, kurrôs fleekas atrohdahs, ar mihlstu papihri aplahjoht un us scha papihra sehweles pulweri jeb arri smalkus kalkus uskaifoht. Sleekas newarredamas to panest, wai kreeti is pohda behgoht jeb nosprahgstohht. Kad pukku pohdu rohlâ pazektoht un labbi fatrizzinajohht, tad fleekas nahtoht no semmes ahra un effohht weegli ar pirsteem nolaffamas. Ihpaschi labbi irr, ka pukku pohdus ne us failu semmi, bet us kahda 2 zelli beesu kalka-brugga, woi arri afmina-ohgtu-jeb zittu ohgtu-gruhshahm leel stahweht, zaur to ne ween fleekas, bet arri zitti tahrpi teel aistaweti pohdâ ee-eet. Saknu dohbes, kurrâs dauds fleekas atrohdahs, wajaga laistihht wai ar kalku uhdeni jeb ar uhdeni, kurrâ kaneppe, legsdû lappas jeb arri reekstu tshaumalas irr wahritas. Labbi irr, kad kwehpus kaifa us tahdu semmi, kurrâ fleekas peemiht. Tih-umâ fleekas tikkai zaur to warr isnihzinahht, ka semmi drihs drihsam pee faules un wehjaina gaifa ar. Baur arshanu un faufu wehju teel ne ween fleeku dshwolki (allas), bet arri paschas fleekas maitatas. Bitti mahza, ka kad afminu ohgtu pelnus pawaffarâ

us tihroma kaifa un semme eear, fleekas isnihstohht. Bif tabl tas irr taifniba, es nesinnu, tadeht luhdsu semmes lohpejus, isprohweht un us preelshu zaur Mahjas weesi arri zitteem to sinnamu darriht. — Tas ihstenais fleeku un zittu semmes fainneckam flahdi darribamu tahrpu deldetais irr kurrâs, kas tadeht irr ne ween jataupa, bet arri zeenâ jaturra. Rahdus furma aistahwedamus wahrdus gribbu nahkoshâ lappinâ peeminneht. R. Th.

Muddens dseefmina.

Mel.: Droben stehet die Kapelle.

Kur palikka rohschu seedi,
Kur tabs jaukas pukkesites?
Kam nu, putnir, wairs nedseedi?
Kur tabs falkas birsites?

Pukkes wissas noseedej'schas,
Lagsdigallu dseefmas fnausch,
Behrseem lappas nobirruschas,
Nalkes falkas seedus lausch.

Tulfschi dahrsi, tulfschas plawas,
Tulfschi wissî tihrumi,
Babli atspibd kalni — grawas,
Schri gaudo — lohziini.

Aussti wehji lappas kaifa
Meschâ, kalnâ, paleijâ,
Meitina no rohsehmu raifa
Bantes sawâ dahrsinâ.

Ko tu sebro, mihta meitia,
Tâ pehz pukku wainageem?
Noslaukt til, dahrga irfuita,
Affaras no waidstneem.

Pawaffarâ faules mabte
Dabbu jauki mohdinahs,
Dseedeta buhs irschu wabte,
Kad tew pukkes audsinahs.

Lagsdigallas atkal pohgahs
Meschâ — leuhmôs — paleijâ,
Seedehs rohshs, eenahs ohgas,
Atkal sawâ dahrsinâ.

Tikkai sawi rohschu waigi
Ohtr'reis scheitan neeseedehs:
Tilkumâ nefs trohni — baigi,
Tad saws gars pehz gawilehs,
Kad tu nahksî debbes mahjâs,
Kur tabs rohshs muhscham seed,
Deewa behreem labbi flahjâs
Tur, kur engli dseefmas dseed!

E. F. G.

Grahmatu sinna.

Pee Mahjas weesa drikketaja Ernst Plates nupat palikka gattawas un wiina behdê pee Schahku-wahrteem Nr. 24, tur latwiskas grahmatas pahrohd, dabbutama

Widsemes

wezza un jauna

Paika-grahmata

us 1866tu gaddu, scheem arween
kam irr 365 deenas til spehdami
Nr bildehm puschlota. It. Franzuschî
Maksa 12 lap. est, pa sawahm

Sludinafchanas.

Tas pee Sehmes pagasta, Tullima ap-
rinski, peederrigis Anfs Freymann usturras
abrufis fawa pagasta no 27. August f. g.
bes passes; kad nu wina dshwes un
usturrama-weeta schai teefai nestunama un
to pee atlihdshinaschanas tabs krohna-pagasta
un zittas pehz liffumeem peederrigas no-
dohschanas preefsch 18⁶⁴/₀₅ un 18⁶⁵/₀₆ pee-
turteht newarr, tad teel wiffas polizejas-
pagasta teefas un muifchu polizejas ka
arri namma-turretaji zaur scheem raksteem
no Sehmes pagasta-teefas luhgti, to min-
netu Anfs Freymann, ja waijadfigs, par
arrestiantu schury subitit.

Sehmes pagasta-teefas, tai 3. Nov. 1865.

Pagasta wezzalais Freymann.

Nr. 430. Teefas ftr. J. B. Koch.

Widsemmes Latweefchu **dseefnu-
grahmata** grahmata ar smalleem rak-
steem un masu formati scha mehnescha
galla palifs gattawa un atkal buhs dab-
bujama 3

Millera grahmata-drikkes nammä.
Rihgä, 3. November 1865.

Sinna.

Schai lappai peelikts septitais rabdi-
tajs, las usrahda wiffas Latweefchu grah-
matas, las pehrnaja gadda un scho gaddu
irr drikketas un dabujamas W. F. Gäckera
grahmatu bohde, tai wezza sinnamä weeta,
Dohmesgangi, fur durwim wirfu litta ta
tabpele, fur rakstibts: „Latweefchu grah-
matu bohde, fur wiffadas Latweefchu grah-
matas pahrdohd. Schai gadda irr feschu
gaddi, lamehr Gäckera lungs wats pirmas
mihleem semmes laurincem gaddajis weetu,
fur bes leelas mekleschanas atrohd wiffas
Latweefchu grahmata un tabs bes wiffas
dingeschanas un par lehtu malku warr
dabbuht pirkt. W. F. Gäcker.

Wezz-Beebalgas mahzitaj-muifchas **ei-
rumi** — 105 puhruweetas arramas semmes
un 105 puhruweetas plawu — no Jur-
geem 1866 buhs isdohdami us rentes. 3

Es appalschrafftibts pohdneelmeisters
zaur scheem raksteem saweem drangeem sin-
namu darru, ka us preefschu wairs nebuhs-
schu sem Lakschu muifchas, bet weenu weisti
tablat sem Nitaures muifchas, Jaun-Lub-
bas mahjä, fur to grunti esmu nopirzis.
Schinnl jaunä weeta wehl jo labbakus
traulus warreschu taifcht nekä libds schim,
tapehz, ka te labbaks mabls atrohdamo.
— Lubdsu tadeht sawus draugus un pa-
shtamus, lai arri te pee mannis nabl
pirkt, jo te dabbuhs wiffadus traulus un
krachfus-pohdus par lehtalo zennu.

F. Jankewis.

Wiffas tabs grahmata, kas
peeliktumä usrahbitas, arri
pafpehlejis fur bohde dabujamas.
prattis. Fur Ernst Plates.

kurra wirfu ap galda wahedu
Lihds 5. November pee
Hs A. Leitan.
es atwehlehts.

Jauna mahja ar 10 puhru-weetahm
semmes un wafchu audsinateem lohpeem
irr pahrdohdama pahrdaugawä ais wezza
lehger-platscha pee

Martin Freymann.

Smukka mahja pee Slohkas leelzeffa,
ar Nr. 55 apshmeta, teel aisdreisofchanas
deht itt lehti un ar pirzeja labbu notai-
fischanu pahrdohda. 1

Leonow.

Wezzas wattes atkal par jaunahm teel
istaisitas par lehtu malku un teel sa-
nemtas pee Mathieson gafpaschas, bekkera
Bischofa maises bohde us tirgus, pee
Schahku-wahrteem. 1

Sahli preefsch lohpeem

warr dabbuht no pirmahs rohkas par lehtu
tirgu, Zubku-eelä Nr. 19, tai kantori no
Schönfeldt un Co.

**Auschamu deegn magasibue
pee gulbja,**

Rihgä, kalku-eelä Nr. 19, netahl no
rahtuscha, pa kreiso rohku, kad us ahru
eet.

Wiffeem draugeem un wehwereem teel
sinnamas darrihts, ka schinni magasibue
warr dabbuht

auschamus deegus

no wiffadeem nummereem un wiffadas
pehrwes par lehtalo un taifnu malku,
fabrika zennu, turklabt galwoju, ka tabs
prezzes irr itin labbas un tadeht drohfschi
tizzu, ka katriis pirzeis ar mannu prezzi
un tirgu buhs pilnä meerä. 4

Uo durwim redsams balts gulbis.
A. A. Lebedew.

Alfred Busch (Hach)

pehrwju= un apteekeru=prezzu bohde, Rihgä,

Blakkam sakkajam apteekim, masas Zumpraw-eelas stuhri, warr dabbuht
koshinelli un koshinella=salwi, salkas, fillas, melnas, bruhnas,
pellehtas un dseltenas pehrwes, arri wiffadas anilin pehrwes un jaunu
bedsinamu elji, fo fauz Petroleum un kas lehtala pah wiffahm libds schim
pasistamahm eljehm un swezzehm. 6

A. Th. Thies**Engelischu magasinä**

kalku= un walles-eelu stuhri, A. Schweinjurta nammä,
irr atkal dabujamas wiffadas sortes ehweku-dselles
ar un bes spatteem, tapat arri sahgi ar un bes
spatteem, missina= un dselsu-drahtes, teewi un resni,
un missina besmeri no daschada leeluma.

Beedris ar 5000 rubfeem teel mekleshts
pee kahda darba, kas 20 procentes skai-
dras pelnas isdohd. Kas pee scha darba
ar til dauds nandas grubb buht ar meenu,
lai sawu adressi eelsh aisehgeletas grah-
matas, ar usrakstu: A. S. Nr. 3, nodohd
pee Mahjas weesa drikketaja. 2

Wiffu-labbakahs smalki
sijatas Aukastler kaleju-obg-
les, dehtus un nomalkus wiffwiffadus
pahrdohdam us sawa platscha pee esera-
eelas. 2

Otto G. Günther un dehts,
Zelgawä.

**5 procentu jaunohs us-
dewes papihrus**

(Prämien-Anleihe),

ohtra lohsefchana nabl 2. Janwar 1866
un arri wiffadus zittus papihrus, kas
labbi rentes nefs, ka: Inscripiones, Kroh-
na Bankbilletes, Widsemmes un Kursem-
mes Psandbrieses 4½ procenti tabs atfal-
kamas. un 5 procenti jaunas, kurras il-
laträ gaddä preefsch atpalkat pirlschanas
teel islohsehtas, un kad lohse kriht, ar
pilnu naudu ismalkabtas un t. pr., tiffab
pehrf ka pahrdohd pehz katra laika wehr-
tibas sawä kantori Rihgä, kalku-eelä, Lon-
dones trakteeri, appalscheja tabschä. 3

C. S. Salzmann.

Bruhna abdas tafcha

irr pasudduse swehideoen, 31mä Oktober
pehz pufsdeneas stary pulst. 1 un 2, un
prohti no Sinder-eelas wa tiltu, zaur tilla
gallu, Manka-dambi, libds Mahrtin basnizu
brauzohht. Tal tafschä bij eelshä dascha-
das seeweefchu rohtas un kas to irr at-
raddis, tas dabbuhs 25 fudr. rubkus
pateizibas algas, kad to nodohs woi
Sallas-muifschä pee Slohkas, jeb Rihgä,
zubku-eelä Nr. 20, 1 treppi augschä pee
C. G. Westberg.

Drikkets pee Ernst Plates, Rihgä.

Rihgä, 6. November 1865.